

CATALINA MOREY SUAU

Llicenciada en Ciències de l'Educació. ICE-UIB

Miquel Sbert Garau versus Miquel Sbert Garau

Miquel Sbert és un esgrimidor de la llengua; el nostre particular Cyrano. Pot fer amb ella el que vulgui. El seu tret més característic és que la domina. Cal dir que també va estudiar a la UIB per arribar a fer-ho. Fins i tot s'hi doctorà, en Filologia Catalana, el 1992 amb la tesi *La poesia de tradició oral: aportació al catàleg de glosadors de Mallorca*.

Que avui sigui director general d'Ordenació i Innovació de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports de la CAIB és per cercar la veu del seu poble i fer-ne de portaveu. Ell és la veu de la seva terra. Però sobretot ell és ell.

Quan, des de l'Administració, es va començar a parlar de la reforma educativa, es va fer un diagnòstic seriós del sistema educatiu que va quedar palès al Llibre Blanc per a la reforma del sistema educatiu el 1989. Creieu que sabien llavors d'on partir i on arribar?

De llibres blancs sobre qualsevol temàtica n'hi ha hagut a balquena i, possiblement, continuarà havent-n'hi. Sembla lògic. Convé diagnosticar per preveure el tractament del malalt. En concret, des del 1989 a hores d'ara, ja ha plogut força i la pròpia història ens està donant resposta tant a una com a l'altra qüestió. Ara bé, en això, com en tot, tants de caps, tants de barrets. Pens, seriosament que la meua opinió, avui i aquí, resulta absolutament irrellevant.

Ens podríeu sintetitzar els límits i de les virtuts de la reforma?

Les bases psicopedagògiques, la intencionalitat educativa, l'extensió de l'educació obligatòria, el plantejament curricular, l'atenció a la diversitat, els temes transversals, les idees bàsiques sobre formació professional, els principis on se sustenta normativament la qualitat de l'ensenyament,

podrien ser, a criteri meu, entre d'altres, valors o, com vós dieu, «virtuts». Els límits, dissortadament els ha imposat la realitat: recursos escassos i no prevists, formació del professorat dificultosa, problemes de ritme d'implantació, dificultats organitzatives, difícil harmonització de la comprensibilitat i la diversitat, desequilibris entre zones rurals i urbanes, etc.

Com us veieu; com un teòric o com un gestor de l'educació?

Els meus problemes de percepció òptica són notoris. La miopia, l'estrabisme i un punt d'estigmatisme m'entrebiquen la visió. Principalment si l'objecte mirat som jo mateix. Ara bé, si observo, a instàncies vostres, el mirall, no hi veig cap teòric, ni tampoc un gestor. En tot cas, un que hi ha viscut i n'ha viscut.

Tot canvi educatiu ha de passar necessàriament per les mans dels mestres? L'educació es fabrica a l'aula?

I per quines mans ha de passar si no? A l'aula no s'hi fabrica res de res. A l'aula, els mestres i el professorat, quan ho són de bon de veres, viuen una vida que fan viure als seus deixebles. No tota la vida, però sí vida. Res de resultats de procés industrial.

Guillem Frontera en un article al Diari de Balears feia una apologia en contra de la professionalització de les APA. Què en pensau?

El complement «sense ànim de lucre» ha de ser substancial —i jo crec que ho és a les illes Balears— a aquesta mena d'entitats. Ara bé, si entenem el concepte de «professionalització» en el sentit d'optimització dels recursos a l'abast, en el sentit de facilitació de les tasques i resolució de problemes a les famílies o d'ajut als centres,

en el sentit de millora dels serveis que les APA presten a la societat i als alumnes, el problema es minimitza.

Amb les competències en educació, la Conselleria ha de vetllar pel benestar, per la igualtat d'oportunitats del professorat de totes les Illes Balears. Però amb el Pla d'Estabilitat, tan lloat per uns i tan criticat per altres, no s'ha pensat que continuen estant desafavorits els de les illes menors, ja que la programació d'activitats de formació és molt inferior quantitativament i, per tant, no és equiparable a l'oferta de Mallorca.

Quines actuacions hi ha previstes per evitar aquest greuge comparatiu?

Convé que llegiu amb atenció el programa de formació permanent del professorat per al curs 1998-99 abans de formular una tan llarga seqüència de frases que, si bé semblen d'intencionalitat lloable, no acaben d'ajustar-se als fets.

«Convenç els mestres i vés-te'n a dormir».

I pobre de tu.

No creieu que hi ha massa ramificacions en l'organigrama de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. El poder s'ha anat fragmentant. Hi havia compromisos?

Hauríeu de fer una ullada a les estructures organitzatives de qualsevol conselleria d'educació de les que es fan i es desfán. Aquesta pregunta, si em permeteu, peca d'ingènua. No sempre és la ingenuïtat el que hi ha darrera aquest interrogant. Guardau-vos de qui, amb lleugeresa, afirma que l'organigrama té massa ramificacions. Segur que si hagués de resoldre ell les qüestions —que no són altres que gestionar completament un sistema educatiu— potser n'hi afegiria algunes.

El passat mes de febrer el MEC va proposar a les comunitats que en depenen endarrerir l'aplicació de la reforma educativa dos anys més. La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, pretindrà aplicar-la segons el previst o escoltarà aquest suggeriment?

Seguim fil per randa el calendari previst.

Com evoluciona la implantació dels vint-i-cinc punts del programa d'actuacions que el senyor. Manuel Ferrer es va comprometre a dur a terme per aconseguir la «millora de la qualitat de l'ensenyament a les Illes Balears»?

Anam fent: desplegament normatiu, obres en instal·lacions i centres nous, foment de la participació, formació del professorat, suport lingüístic a centres... Natural-

ment, sobre aquests punts, les lectures han de ser forçosament diferents segons la perspectiva d'anàlisi.

Una de les inversions importants que ha realitzat el Govern Balear ha estat la creació dels vint-i-quatre nous cicles de formació professional. Com ha respost l'alumnat? S'han cobert els nous cicles amb matrícula suficient? Quins tenen major demanda? Quines perspectives hi ha d'implantació de nova oferta? Quins mecanismes s'utilitzen per conèixer la demanda real?

La resposta ha estat la previsible. La matrícula, amb excepcions mínimes, s'ha cobert segons les expectatives. Tot allò que es refereix a la formació professional relacionada amb el fet turístic —en la multiplicitat de formes que presenta— i amb les noves tecnologies és, de moment, el que més interessa. Es van posant les bases per al diàleg amb els sectors productius per a l'establiment del pla estratègic de formació professional, amb participació de diverses conselleries.

Entre les competències que vós teniu assignades, s'hi inclouen l'educació d'adults, l'educació a distància i l'educació especial. La resposta seria molt llarga, però ens podeu sintetitzar quines innovacions heu introduït?

El curs actual n'és un de transició cap a l'establiment d'un model propi, coherent amb el sistema educatiu de l'Estat. Les bases normatives que permetin una implementació de mesures veritablement innovadores es van configurant amb la participació màxima dels agents. En matèria d'educació de persones adultes, el repte principal és el de l'extensió de l'educació secundària per a aquesta població i, en aquest sentit, hem fet alguna passa significativa: ampliació de l'oferta a Palma i a Calvià, inici d'aquests ensenyaments en algun institut de secundària, convenis amb entitats municipals, etc. Les línies de treball apunten cap a la necessitat de dissenyar una llei d'ensenyament d'adults, consolidar i reorientar la xarxa pròpia i definir el paper de les administracions i de les entitats en aquesta matèria. L'educació a distància, molt relacionada amb el món anterior, és encara una competència central. Això no obstant, hem iniciat un tempteig d'experimentació de formació per via telemàtica que podrà ser l'embrió d'accions futures en aquest sentit.

L'educació especial constitueix un camp molt ampli i que necessita intervencions que combinin el seny amb la imaginació i els recursos. El reforçament dels departaments d'orientació, dels equips psicopedagògics, de les

plantilles de professors de pedagogia terapèutica i d'alteracions del llenguatge, les dotacions especials als centres, les mesures de concertació amb centres específics, les beques, els ajuts al transport, l'oferta de programes de garantia social, la formació del professorat, etc., són mesures que contribueixen a la normalització —concepte que m'agrada encara més que el d'integració— escolar. Però, és evident que queda molt per fer: normativa, consolda-

ció de les plantilles, identitat dels equips, ampliació selectiva a EP del departaments d'orientació, cooperació amb les entitats i associacions representatives i un llarg etcètera.

Finalment, algú com vos s'ha compromès i ha redactat el document que serveix com a guia per elaborar el projecte lingüístic als centres. Quina resposta hi heu trobat?

Butlleta de subscripció a l'ARC

La subscripció anual a la revista L'Arc té un preu de 1.500 ptes., i se'n publicaran tres números l'any.

Revista L'Arc. ICE (UIB). C/ de Miquel dels Sants Oliver, 2. 07071 Palma. Tel. 17 24 08

Nom Cognoms

Adreça Tel.:

CP Població Província

Us dediqueu a la docència? A quin nivell?

Em subscric a la revista L'Arc, a partir del número Mes de 19

Domiciliació bancària Taló nominatiu Gir postal Contra reemborsament

Taló nominatiu núm.
a favor de la revista L'Arc de l'ICE (enviat juntament amb aquesta butlleta)

Gir postal o telegràfic núm.
a favor de la revista L'Arc, de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de les Illes Balears
c/ 725-743-58 de Sa Nostra (del qual s'adjunta el resguard a aquesta butlleta)

Butlleta de domiciliació bancària

Nom i cognoms

Codi de compte de client

ENTITAT	OFICINA	DC	COMPTE

Banc/Caixa Agència núm.

CP Població Província

Titular de la subscripció (en cas que sigui diferent del del compte):
.....

Senyors, us agrairé que, amb càrrec al meu compte/llebreta, atengueu, fins a nova ordre, el rebut que periòdicament us presentarà la revista L'Arc, de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de les Illes Balears, per al pagament de la meua subscripció.

Us salud atentament.

Firma,

No la hi he trobat jo sol. I no ha estat, ni és ni serà mai una resposta unívoca. De tota manera, no només hi ha la «guia» per elaborar el projecte lingüístic als centres, també n'existeix l'obligació no tan sols de redactar-lo, sinó de fer-lo efectiu. De fet, són molts els centres que sense «guies» ni decrets o ordres han fet i fan una tasca excel·lent en el camp de la normalització de l'ús de la llengua catalana a l'ensenyament i la comunicació. A ells, des de l'administració educativa, els hem de donar suport i als reticents els hem d'esperonar, amb arguments, amb ajuts, amb convenciment, però amb la força de la raó i del dret dels nostres alumnes a ser ciutadans de primera d'aquesta terra. I això implica competència lingüística en la llengua pròpia del territori.

Què fa un intel·lectual nacionalista com vós en un equip de govern de dretes?

Fa un any, quan dubtava d'acceptar la invitació, era la pregunta del milió. Avui no em pertoca contestar-la. En tot cas, el que us puc assegurar és que a la definició amb què vós teniu l'amabilitat de qualificar-me li sobra, com a mínim, el punt volat al mig.

Donau-me la vostra definició d'educació.

En una ocasió, vaig llegir, en una novel·la d'un autor considerable, quelcom semblant a això: «allò que el nostre pare ens va ensenyar en els temps morts, precisament quan no s'ocupava d'educar-nos.» Ja sé que la paraula definida mai no ha d'entrar en la definició, però vós em sabeu dispensar...

MIQUEL SBERT DAVANT EL RUIXAT DE PREGUNTES

1. Si ara us sortís un geni de dins una llàntia, quins tres desitjos li demanàrieu?

Salut, solidaritat i alegria. Per a tothom.

2. De quins dels vostres assoliments estau més cofoi? I què més us agradaria assolir?

Si, en un moment de feblesa o de beneiteria, em sentís cofoi d'algun assoliment meu, us ben asseguro que ni seria assoliment, ni seria jo mateix. Només voldria dir que algú ha perdut l'«oremus». Ara, ja posats a fer ciència ficció: quant a assolir més coses..., que no sabeu la cançó: «Jo voldria, jo voldria / jo voldria, jo voldré...? Doncs...

3. Si no visquéssiu aquí i ara, on i quan us agradaria viure?

Allà i llavors.

4. Quines tres persones reals admireu més?

Si us les digués, tanmateix no farien vasa.

5. Els vostres herois de ficció preferits.

Els Simpson. Del primer al darrer, ca inclòs.

6. La vostra idea de felicitat és?

Fàcilment descriptible i planerament constatable

7. Us heu de gastar deu milions en tres dies. Com ho faríeu?

Depèn de si vós hi fóssiu.

8. Quin fet de la Història General us hauria agradat canviar?

De la que em feren estudiar quan cursava el batxillerat aquell, del meu particular «Florido Pensil» n'hauria canviat l'índex complet.

9. Quin llibre teniu al capçal del llit?

Al capçal en concret cap, damunt el comodí variem com els dies. Normalment novel·les. Sovint la variació implica retorn.

10. Què hauríeu triat al lloc de Paris? (Hera: poder; Pal·las: saviesa; Afrodita: bellesa)

El personatge no gosaria contradir el poeta, malgrat fos conscient de les conseqüències funestes de la seva elecció. Per sort meua, no som cridat a consultes.

11. El Buda, Crist, Epicur, Horaci o Mahoma?

Mestre Antoni Lleó. I no és broma.

12. Com voldríeu que us recordassin?

Amb un mig somriure no burleta.

13. Com creieu que serà l'ensenyament del futur?

Si és bo, afectuós, com ha estat sempre l'educació de qualitat.

14. I com voldríeu que fos?

Bo. ♦